

Sygn. akt I.C 498/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	SSO Aneta Ineza Sztukowska
Protokolant	starszy sekretarz sądowy Wioletta Mierzejewska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa E. S. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda E. S. (1) kwotę 63.391,14 zł (słownie: sześćdziesiąt trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden złotych 14/100), w tym kwotę:

- 1) 60.000,00 zł (słownie: sześćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) tytułem zadośćuczynienia
- 2) 3.391,14 zł (słownie: trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden złotych 14/100) tytułem odszkodowania

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. odstępuje od obciążania powoda E. S. (1) kosztami procesu należnymi stronie pozwanej;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Suwałkach) kwotę 2.742,83 zł (słownie: dwa tysiące siedemset czterdzieści dwa złote 83/100) tytułem brakujących kosztów sądowych;

V. odstępuje od obciążania powoda E. S. (1) brakującymi kosztami sądowymi.

SSO Aneta Ineza Sztukowska

Sygn. akt I. C. 498/17

UZASADNIENIE

Ostatecznie precyzując powództwo (k. 57-61) powód E. S. (1) domagał się od pozwanego (...) S.A. w W. zapłaty kwoty 420.761,34 zł, a w tym:

1) odszkodowania, obejmującego:

- zwrot kosztów zakupu urządzenia do magnestymulacji w kwocie 9.900,00 zł

- zwrot kosztów opieki nad powodem za okres od 27.01.2003 r. do 31.12.2010 r. w łącznej kwocie 22.360,00 zł (2.824,42 zł rocznie)
 - zwrot kosztów opieki nad małoletnim dzieckiem powoda w kwocie 564,00 zł
 - utracone dochody za okres lat 2004 i 2005 w łącznej wysokości 6.821,10 zł
 - koszty pomocy prawnej przedprocesowej w kwocie 8.500,00 zł
 - koszty jednorazowej pomocy na pokrycie zwiększonych potrzeb za okres od 01.02.2006 r. do 30.04.2011 r. w łącznej kwocie 195.616,24 zł (4.765,00 zł rocznie x 45 lat)
 - utracone zarobki za okres od 01.08.2007 r. do 30.04.2017 r. w łącznej kwocie 117.000,00 zł (12.000,00 zł rocznie)
- 2) zadośćuczynienia w kwocie 60.000,00 zł.

Jednocześnie powód domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania.

Uzasadniając swe roszczenia powód wskazał, iż w wyniku wypadku drogowego z dnia 27.01.2003 r., spowodowanego przez osobę korzystającą z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, doznał obrażeń ciała i rozstroju zdrowia. Urazy te były bardzo bolesne i wymagały długotrwałego leczenia, w tym operacyjnego i rehabilitacyjnego, szpitalnego i pozaszpitalnego. Leczenie to nie przywróciło przy tym zdrowia powoda do stanu przed wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. Powód zgłosił pozwanemu roszczenie o zapłatę świadczeń dochodzonych pozwem; pozwany roszczenie to uznał co do zasady i wypłacił z powodowi tytułem zadośćuczynienia łącznie kwotę 80.000,00 zł (50.000,00 zł dnia 31.10.2003 r. i 30.000,00 zł dnia 30.12.2003 r.), zaś tytułem odszkodowania - łącznie kwotę 12.025,93 zł. Kwoty te, zdaniem powoda, nie rekompensują jednak ani krzywdy, ani szkody, jakich doznał w związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r.

Pozwany (...) S.A. w W. nie uznało powództwa i wniosło o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując swe stanowisko w sprawie pozwany przyznał, iż – co do zasady - ponosi względem powoda odpowiedzialność za skutki kolizji samochodowej z dnia 27.01.2003 r. Zasygnalizował jednak, iż konstrukcja pozwu nie pozwala ustalić, w oparciu o jaką podstawę prawną powód dochodzi swych roszczeń – czy jest to art. 444 kc i art. 445 kc czy też art. 24§2 kc. Dalej, pozwany podniósł też zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych przez powoda, powołując się na treść art. 442 kc w brzmieniu obowiązującym w dacie zdarzenia powodującego szkodę po stronie powoda. Na wypadek nie uwzględnienia zarzutu przedawnienia, pozwany zanegował żądania pozwu akcentując, iż wszystkie roszczenia powoda powstałe na tle zdarzenia z dnia 27.01.2003 r. zaspokoił jeszcze przed procesem, wypłacając powodowi tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania łącznie kwotę 90.897,43 zł. Końcowo zaś pozwany zanegował zasadność ewentualnych odsetek za opóźnienie od kwot dochodzonych pozwem, podnosząc, że z uwagi na fakt, iż ustalenie wysokości zadośćuczynienia – w przypadku sporu sądowego – następuje według stanu rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy, roszczenie odsetkowe może zostać zasądzone co najwyżej od dnia wyrokowania przez sąd I instancji.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27.01.2003 r. około godziny 16.50 w O., na ul. (...), kierując samochodem osobowym marki R. nr rej. (...), włączając się do obrotu przydrożnego, nie zachował szczególnej ostrożności i nie udzielił pierwszeństwa jadącemu drogą rowerzyście E. S. (1), w wyniku czego E. S. (1) doznał ciężkich obrażeń ciała realnie zagrażających życiu w postaci urazu czaszkowo-mózgowego, wieloodłamowego złamania kości skroniowej prawej, złamania piramidy kości skroniowej prawej, złamania ściany zatoki klinowej i sitowia, stłuczenia mózgu, krwiaka śródmózgowego prawej półkuli mózgu oraz niewydolności oddechowej. Za spowodowanie powyższego wypadku R. U. skazany został

prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Elku z dnia 17 kwietnia 2003 r. w sprawie sygn. akt II. K. 472/03 na karę dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat trzech. W ww. wyroku R. U. zobowiązano też do uiszczenia na rzecz E. S. (1) kwoty 3.000,00 zł tytułem obowiązku częściowego naprawienia szkody (dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Elku z dnia 17 kwietnia 2003 r. w sprawie II. K. 472/03 k. 11-11v, opinia lekarska k. 12).

W dacie wypadku drogowego szczegółowo powyżej opisanego jego sprawca korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w W. (bezsporne).

Bezpośrednio po wypadku E. S. (1) trafił do leczenia w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej (...) Szpitala (...) z Przychodnią w E.. Powyższe wynikało z faktu, iż obrażenia doznane przez niego w wypadku z dnia 27.01.2003 r. były bardzo poważne i bezpośrednio zagrażały jego życiu. W Oddziale Anestezjologii i Intensywnej (...) Szpitala (...) z Przychodnią w E. E. S. (1) przebywał przy tym do dnia 18.02.2003 r. Stwierdzono tam wówczas u niego uraz czaszkowo-mózgowy objawiający się stłuczeniem dużego obszaru tkanki mózgowej w obrębie prawej półkuli mózgu, powstaniem pourazowego krwiaka śródmózgowego w obrębie prawej półkuli mózdzku, krwawieniem do przestrzeni podpajęczynówkowej. Jednocześnie stwierdzono wówczas u niego wieloodłamowe złamanie kości skroniowej prawej, złamanie ściany zatoki klinowej i sitowia. Wszystko powyższe skutkowało śpiączką mózgową z cechami niewydolności oddechowej. Stan ogólny E. S. (1) był wówczas ciężki; przytomność odzyskał on dopiero 08.02.2003 r. (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

Pobyt E. S. (1) w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala (...) w E. był skoncentrowany na ratowaniu jego życia. Z uwagi na niewydolność oddechową wyżej wymieniony był wówczas zaintubowany, podłączony do respiratora. Stosowano wówczas wobec niego wielokierunkowe leczenie farmakologiczne (antybiotykoterapia, leki sedujące, nootropowe, diuretyczne, przeciwgrzybiczne, przeciwobrzękowe, nawodnienie dożylnie, wyrównywanie niedoborów elektrolitowych), wykonano wkłucie centralne oraz wkłucie do żyły promieniowej lewej, założono cewnik moczowy, stosowano żywienie parenteralne, rehabilitację przyłożkową, monitorowanie czynności ważnych dla życia narządów. Przeprowadzono też szereg konsultacji specjalistycznych (neurologiczną, ortopedyczną, chirurgiczną, laryngologiczną, okulistyczną) i wykonano szereg badań pracownianych radiologicznych, sonograficznych - w tym okresowo powtarzano badania neuroobrazowe monitorujące pourazowe zmiany wewnątrzczaszkowe (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

W trakcie pobytu E. S. (1) w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala (...) w E. wyżej wymieniony był całkowicie uzależniony od pomocy i opieki personelu medycznego. Ze względu na stosowanie leków sedujących, w okresie utraty przytomności, nie odczuwał dolegliwości bólowych; dolegliwości takie natomiast pojawiły się u niego po odzyskaniu przytomności. Obok dolegliwości bólowych E. S. (1) doświadczał też niedogodności wynikających z obecności rurki intubacyjnej (a następnie tracheotomijnej), cewnika moczowego, wkłucia centralnego do żyły podobojczykowej, wkłucia do żyły promieniowej, sondy dożołądkowej. Przez ok. pierwsze 2 tygodnie nie było z nim przy tym kontaktu słownego; kontakt taki pojawił się dnia 11.02.2003 r., ale był szczątkowy. Dopiero 17.02.2003 r. kontakt ten zmienił się na logiczny, lecz spowolniony. Tego dnia odnotowano też stabilizację stanu klinicznego E. S. (1), co skutkowało przekazaniem go do dalszego leczenia w Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala (...) w E., gdzie przebywał w dniach 18.02-03.03.2003 r. i gdzie kontrolowano stosunki anatomiczne wewnątrzczaszkowe poprzez kontrolne badanie CT, wykonano CT kręgosłupa szyjnego, stosowano leczenie farmakologiczne i fizykoterapię. W okresie pobytu w ww. Oddziale E. S. (1) w dalszym ciągu doświadczał niedogodności związanych z podawaniem leków drogą dożylną i iniekcji domięśniowych, a nadto wymagał pomocy personelu medycznego przy dominującej ilości czynności codziennych (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200,

202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

Dnia 04.03.2003 r. E. S. (1) został wypisany do domu, gdzie przebywał do dnia 13.03.2003 r., większą część dnia spędzając w łóżku, ale – przy pomocy żony – chodząc do łazienki i samodzielnie wykonując czynności fizjologiczne. W tym okresie E. S. (1) wymagał czynnej pomocy i opieki osoby drugiej przez 4-5 godzin dziennie; jednocześnie nie można było zostawić go samego na dłuższy czas (dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

Dnia 14.03.2003 r. E. S. (1) trafił do Oddziału (...) w E., gdzie przebywał do dnia 27.03.2003 r. Przy przyjęciu do tego Oddziału stwierdzono u niego nieznaczne osłabienie siły mięśniowej kończyn, drżenie rąk, zaburzenia równowagi oraz objawy piramidowe z prawych kończyn. W tym okresie większość czynności życia codziennego E. S. (1) wykonywał samodzielnie, a potrzebną pomoc uzyskiwał od personelu medycznego. Podczas tej hospitalizacji wyżej wymieniony był konsultowany laryngologicznie oraz korzystał z terapii psychologicznej. Zdiagnozowano wówczas u niego niedosłuch ucha prawego oraz pourazowy obwodowy niedowład nerwu twarzowego prawego, pozostający w związku ze złamaniem piramidy kości skroniowej prawej i skutkujący asymetrią twarzy i niedomykaniem szpary powiekowej prawej oraz deficyt piramidowy prawostronny wraz z cechami zespołu mózdkowego objawiający się niedowładem prawych kończyn z żywszymi odruchami głębokimi, osłabienie siły mięśniowej prawych kończyn, dodatkowo objawy patologiczne w zakresie kończyny dolnej prawej, drżenie prawej kończyny górnej i upośledzenie precyzyjnych czynności ręką prawą, a także chód nieco zaburzony, na szerokiej podstawie, porażenie nerwu twarzowego prawego, zaburzenia funkcji poznawczych niewielkiego stopnia oraz cechy zespołu czołowego pod postacią impulsywności, wielomówności i labilności emocjonalnego. Podczas tej hospitalizacji prowadzono też w stosunku do E. S. (1) intensywne postępowanie rehabilitacyjne, uzyskując poprawę stanu funkcjonalnego (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

Od 27.03.2003 r. do 14.04.2003 r. E. S. (1) kontynuował rehabilitację w Oddziale (...) Neurologicznej Instytutu (...) w W., gdzie – z powodu porażenia obwodowego nerwu twarzowego prawego – odbyły się konsultacje specjalistyczne i ostatecznie zakwalifikowano go do dekompresji nerwu w jego kanale kostnym lub połączenia nerwu VII rawnego z nerwem XII. Stan kliniczny E. S. (1) charakteryzował się wówczas zaburzeniem funkcji poznawczych oraz niedowładem obwodowym nerwu twarzowego podczas chodzenia. Samodzielnie wykonywał jednak czynności codzienne, choć wymagał pomocy osoby drugiej w ilości 1-2 godzin dziennie (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

W czerwcu 2003 r. u E. S. (1) zdiagnozowano przewlekłe zapalenie ucha środkowego prawego oraz obecność dużego polipa całkowicie zasłaniającego błonę bębenkową. Było to powikłanie po obrażeniach doznanych w wypadku z dnia 27.01.2003 r. W związku z powyższym, 16.07.2003 r. wykonano u niego w warunkach Oddziału (...) w E. zabieg usunięcia przedmiotowego polipa i oczyszczenia przewodu słuchowego zewnętrznego. W oddziale tym E. S. (1) przebywał do dnia 21.07.2003 r. (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

Następnie, w okresie od 19.08.2003 r. do 08.09.2003 r. E. S. (1) przebywał na leczeniu rehabilitacyjnym w Kolejowym Szpitalu (...) w A., a w okresie od 19.11-20.12.2004 r. - w Oddziale III Psychosomatycznym Szpitala (...) w S. z powodu organicznych zaburzeń depresyjnych stanowiącym powikłanie związane z przedłużającym się procesem leczenia powypadkowego - zastosowano wówczas leczenie farmakologiczne psychotropowe, psychoterapię i socjoterapię, uzyskując poprawę stanu psychicznego (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157,

162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

Poza leczeniem szpitalnym, w związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r., E. S. (1) korzystał też z kompleksowego leczenia w warunkach ambulatoryjnych. I tak, wielokrotnie był konsultowany przez okulistów, którzy z racji niedomykania powiek oka prawego stwierdzali u niego podrażnienie spojówki, zaczerwienienie powiek i zalecali stosowanie sztucznych łez celem nawilżania oka. Ponadto, wyżej wymieniony wielokrotnie był też konsultowany neurologicznie, otrzymując zalecenie przyjmowania leków nootropowych oraz stymulujących nerwy obwodowe. Rozpoznanie neurologiczne brzmiało zaś: rozległe blizny glejowe z retroakcją rogu potylicznego prawego, poszerzenie układu komorowego, encefalopatia pourazowa, głuchota ucha prawego, anosomia pourazowa. E. S. (1) przebył też leczenie w Poradni Chirurgicznej i Dermatologicznej z powodu odleżyny w zakresie prawej pięty, stanowiącej powikłanie po wypadku z dnia 27.01.2003 r. W tym zakresie zastosowano leczenie zachowawcze, pielęgnacyjne – z dobrym efektem. Ponadto, wyżej wymieniony korzystał też z leczenia rehabilitacyjnego w warunkach ambulatoryjnych w Pracowni Fizykoterapii i (...) w O., Poradni (...) Leczniczej w O., gdzie leczenie koncentrowało się na poprawie sprawności ruchowej kończyn poprzez masaże i ćwiczenia czynne oraz zabiegi fizykoterapeutyczne, które miały na celu poprawę funkcji nerwu twarzowego prawego. W okresie od 03.11.2003 r. do 17.11.2003 r. E. S. (1) przebywał z kolei w sanatorium w R., zaś w dniach 16.10-05.11.2004 r. – w sanatorium (...) w G., a dniami 01.07-14.07.2005 r. w ośrodku leczniczo-wypoczynkowym D. w U. - w każdym wypadku poddając się zabiegom rehabilitacyjnym. E. S. (1) pozostawał też pod opieką Poradni Laryngologicznej, gdzie stosowano leczenie zachowawcze i gdzie w roku 2016 otrzymał zlecenie na aparat słuchowy na przewodnictwo powietrzne w zakresie ucha prawego (dowód: dokumentacja medyczna k. 13-14, 17, 21-24, 41-42, 144-146, 148-157, 162-200, 202-214, 216-231, 233-258, 270-310, 423, 441-446, 448-452, 510, 530, płyty CD k. 531 koperta, opinia psychologiczna k. 158-159, zaświadczenie k. 161, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529 i uzupełniająca k. 245-246, 289-290).

W związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. E. S. (1) nie wymagał stosowania specjalnej diety. Jego rehabilitacja nie wymagała też zakupu (urządzenia – magnestymulatora. Leczenie E. S. (1) wymagało zakupu leków dermatologicznych oraz laryngologicznych na łączną kwotę 87,64 zł (dowód: recepta k. 166-169, 175, 185 i 446, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. uzupełniająca k. 245-246 i k. 289-290).

Na skutek obrażeń doznanych w wypadku z dnia 27.01.2003 r. E. S. (1) został uznany orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS za osobę całkowicie niezdolną do pracy do września 2004 r.; po tym zaś czasie (do chwili obecnej) E. S. (1) – na mocy orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS – pozostaje osobą częściowo niezdolną do pracy (dowód: orzeczenia lekarza orzecznika ZUS k. 416-422).

Aktualnie, w związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r., E. S. (1) odczuwa spowolnienie ruchowe oraz upośledzenie precyzji ruchów wraz z widocznym dyskretnym drżeniem palców dłoni prawej (co wymaga rehabilitacji ogólnousprawniającej), ma zaburzenia pamięci świeżej (nie zapamiętuje bieżących wydarzeń, wobec czego większość zaplanowanych czynności musi zapisywać) oraz kłopoty z koncentracją uwagi, doświadcza bólów głowy o niedużym natężeniu, zaczerwienienia oka prawego i jego nadmiernego łzawienia (co jest pozostałością po przebytych obwodowym niedowładzie nerwu twarzowego prawego i jego niecałkowitej regeneracji), cierpi na niedosłuch i ma zaburzenia węchu. Wymaga systematycznej kontroli okulistycznej i zapobiegania stanom zapalnym oraz konsultacji neurochirurgicznej celem prześledzenia powiększania się rozmiarów układu komorowego i podjęcia decyzji co do ewentualnego postępowania operacyjnego - implantacji systemu drenażowego (dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

W chwili wypadku samochodowego z dnia 27.01.2003 r. E. S. (1) miał 43 lata. Był osobą zdrową, w pełni sprawną fizycznie. Nie miał ubytku słuchu, nie miał kłopotów okulistycznych ani neurologicznych czy psychicznych. Jeździł na rowerze, nurkował, był aktywny zawodowo w intratnym zawodzie spawacza. Pozostawał w związku małżeńskim z E. S. (2), z którą miał czworo niepełnoletnich dzieci w wieku od 3,5 do 13,5 lat. Przed wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. podział obowiązków między małżonkami S. kształtował się przy tym następująco: E. S. (1) pracował zawodowo i

zapewniał rodzinie środki utrzymania, zaś E. S. (2) nie pracowała zawodowo i zajmowała się domem oraz dziećmi. Po wypadku, w związku z koniecznością zapewnienia E. S. (1) opieki ze strony żony, małż. S. najmłodsze swe dziecko posłali do przedszkola. Cały wolny czas E. S. (2) poświęciła zaś rehabilitacji męża; na ten cel sfokuszowana była cała rodzina małż. S.. Pomimo szeroko zakrojonego leczenia stan zdrowia E. S. (1) nie powrócił do stanu sprzed wypadku z dnia 27.01.2003 r. W efekcie, wyżej wymieniony zaniechać musiał aktywności sprzed wypadku typu jazda na rowerze, nurkowanie (dowód: zeznania świadka E. S. 00:07:28-00:47:51 rozprawy z dnia 09.11.2017 r. k. 497v-500v, opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii R. Z. zasadnicza k. 522-529).

E. S. (1) z zawodu jest technikiem mechanikiem o specjalności obróbka-skrawanie. Posiada też uprawnienia pletwonurka, maszynisty maszyn ciężkich i budowlanych, spawacza – wyrobione przed wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. Bezpośrednio przed ww. wypadkiem E. S. (1) pracował w firmie (...). (...), B. W. w O. na stanowisku spawacza. Przed zatrudnieniem w ww. firmie (...) pracował także jako spawacz (w latach 1998-2001) kolejno w firmach: (...) O., PPUH (...) S. i K. S.. Jeszcze wcześniej zaś E. S. (1) pracował jako laminator (przez 2 miesiące 1998 r.), modelarz (w latach 1996-1998), monter nadbudówek okrętowych (przez 4 miesiące 1996 r.), konserwator – palacz (w latach 1993-1995), konserwator maszyn i i urządzeń (przez 2 miesiące 1992 r.), operator żurawia wieżowego (w latach 1988-1992) i monter ślusarskiego wyposażenia okrętowego oraz technolog ślusarskiego wyposażenia okrętowego (w latach 1988-1992). Po wypadku z dnia 23.01.2003 r. E. S. (1), z uwagi na stan zdrowia, nie był w stanie powrócić do żadnej z prac wykonywanych przed wypadkiem. Jego stosunek pracy w (...) A. J., B. W. w O. został z nim rozwiązany ze względu na chorobę trwającą ponad 6 miesięcy. W marcu 2006 r. podjął zatrudnienie w charakterze sprzątacza-palacza w stolarni. Zatrudnienie to trwało do końca maja 2005 r. Następnie, od 01.06.2006 r. do 16.12.2006 r., E. S. (1) pracował jako pomocnik przy wyrobie pieców grzewczych, a na początku kwietnia 2007 r. wyjechał w celach zarobkowych do Anglii, gdzie zatrudnił się jako pomoc w hotelu/sprzątac. Pracę tę wykonuje do chwili obecnej (dowód: kwestionariusz kwalifikacji zawodowych k. 15, świadectwo dojrzałości k. 329-332, odpis świadectwa dojrzałości k. 333, zaświadczenie k. 334, książka spawacza k. 335, książka potwierdzająca uprawnienia maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych k. 336-337, prawo jazdy k. 338, książka pletwonurka k. 339, karta ewidencyjna k. 340, świadectwo pracy k. 354, 361, 363, 365, 368-369, 371, 373, 375, 379, 383-384, 395, 398-399 dokument zaszeregowania k. 355, opinia pracodawcy k. 356-357, porozumienie o zmianie pracodawcy k. 358, zaświadczenie k. 362, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 364, 366-367, 370, 372, 374, 376, aneks do umowy o pracę k. 377, wypowiedzenie warunków umowy o pracę k. 378, umowa o pracę k. 380, 385, wypowiedzenie k. 381, informacja o składkach na ubezpieczenie emerytalne k. 382, 392, przeszerogowanie k. 386-388, zaświadczenie k. 389, karta zasiłkowa k. 390, kartoteka zarobkowa k. 391, informacja od pracodawcy k. 393, umowa o pracę k. 394, zaświadczenie k. 397, zaświadczenie k. 401, zaświadczenie k. 404, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 416-422).

Na skutek wypadku z dnia 27.01.2003 r. E. S. (1) doznał urazu w sferze psychicznej. Przed wypadkiem E. S. (1) był osobą spokojną, opanowaną, małowówną. Po wypadku, na początku był impulsywny, skłonny do agresywnych reakcji, podejrzliwy, niestabilny emocjonalnie oraz bardzo gadatliwy. Następnie, przez pewien czas wykazywał obniżony nastrój, był płaczący. Obecnie zaś przejawia problemy w zbornym myśleniu, udzielaniu konkretnych, jednowątkowych wypowiedzi. Ma trudności w akceptacji aktualnego stanu zdrowia, wyraża negatywne myśli co do swego wyglądu po wypadku oraz konsekwencji, jakich doznał. Ma również trudności w opanowaniu negatywnych emocji oraz w kontaktach interpersonalnych, a ponadto - nieadekwatny obraz siebie. Jest też labilny emocjonalnie, przejawia podwyższony poziom lęku, tendencję do reakcji depresyjnych, impulsywność oraz nadwrażliwość. Doświadcza problemów w sferze poznawczej i emocjonalnej. Jest bezkrytyczny wobec własnych dysfunkcji, posiada niską samowiedzę czy świadomość własnych potrzeb. Zmiany, jakie dokonały się w osobowości E. S. (1) wskutek wypadku z dnia 27.01.2003 r. są przy tym trwałe i nieodwracalne. Przed wypadkiem wyżej wymieniony podnosił swoje kwalifikacje zawodowe oraz łatwo przyswajał nowe umiejętności. Po wypadku, od ok. 10 lat wykonuje jeden z najniższych rangą zawodów (sprzątac/ pomocnik kuchenny) i nie jest w stanie podjąć pracy w innym zawodzie z uwagi na deficyty psychologiczne. Obecne umiejętności interpersonalne E. S. (1) (a w zasadzie ich niski poziom) wpływają negatywnie na to jak jest odbierany przez społeczeństwo. Istniejące po jego stronie trudności w zakresie wyrażenia i rozumienia uczuć powodują także pogorszenie relacji rodzinnych i towarzyskich. Mimo uszkodzeń, jakich powód doznał w wyniku wypadku z dnia 27.01.2003 r., dzięki plastyczności mózgu, E. S. (1) jest w stanie zaspokajać

swoje podstawowe potrzeby. Niemniej jednak wymaga rehabilitacji neuropsychologicznej i funkcji poznawczych w zakresie funkcji wzrokowych, pamięci, uwagi, funkcji wykonawczych oraz analizy i syntezy wzrokowej, kontroli emocji, rozumienia sytuacji społecznych. Efekt, jaki mogłaby przynieść terapia, jest trudny do przewidzenia ponieważ wraz z wiekiem wszelki funkcje poznawcze spadają, mogą pogłębiać się także pozostałe deficyty, która wyżej wymieniony posiada. E. S. (1) wymaga także stałego dostarczania wsparcia ze strony osób trzecich z uwagi na codzienne trudności, z jakimi się zmagają, które są dla niego wysokim obciążeniem (dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii K. P. k. 546-557 i 00:18:57-00:53:20 rozprawy z dnia 07.05.2018 r. k. 589v-591v).

W związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. E. S. (1) otrzymał od (...) S.A. w W. Oddział w O., tytułem odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu z dobrowolnego ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, w dniu 06.07.2003 r. kwotę 13.000,00 zł. Kwotę tę przeznaczył na zakup urządzenia do elektromagnetostymulacji i bieżące życie. Wyżej wymieniony otrzymał również kwotę 3.000,00 zł od sprawy wypadku, zasądzoną na rzecz tytułem częściowego odszkodowania (dowód: zeznania świadka E. S. 00:07:28-00:47:51 rozprawy z dnia 09.11.2017 r. k. 497v-500v).

W roku 2004 E. S. (1) uzyskał dochód w łącznej wysokości 10.294,35 zł, w roku 2005 – 6.884,50 zł, w roku 2007 – 44.594,15 zł, w roku 2008 – 54.318,08 zł, w roku 2009 – 59.496,66 zł, w roku 2010 – 66.124,07 zł, w roku 2011 – 63.295,22 zł, w roku 2012 – 74.896,87 zł, w roku 2013 – 72.506,78 zł, w roku 2014 – 75.499,11 zł, w roku 2015 – 84.065,81 zł, w roku 2016 – 87.544,61 zł i w roku 2017 – 78.744,66 zł (dowód: zeznanie podatkowe za lata 2007-2017 k. 396, 400, 698-706, decyzje ZUS o rozliczeniu renty z ZUS k. 426-434, 707, 709, 711-717, zeznania podatkowe za lata 2004-2005 – w aktach szkodowych).

Wynagrodzenie osób, zatrudnionych na stanowisku spawacza (analogicznym, jak pracował E. S. (1) bezpośrednio przed wypadkiem z dnia 27.01.2003 r.) wynosiło w poszczególnych latach: 824,00 zł miesięcznie (9.888,00 zł rocznie) – w roku 2004, 849,00 zł miesięcznie (10.188,00 zł rocznie) – w roku 2005, 936,00 zł miesięcznie (11.232,00 zł rocznie) – w roku 2007, 1.126,00 zł miesięcznie (13.512,00 zł rocznie) – w roku 2008, 1.276,00 zł miesięcznie (15.312,00 zł rocznie) – w roku 2009, 1.317,00 zł (15.804,00 zł rocznie) miesięcznie – w roku 2010, 1.386,00 zł miesięcznie (16.632,00 zł rocznie) – w roku 2011, 1.500,00 zł miesięcznie (18.000,00 zł rocznie) – w roku 2012, 1.600,00 zł miesięcznie (19.200,00 zł rocznie) – w roku 2013, 1.680,00 zł miesięcznie (20.160,00 zł rocznie) – w roku 2014, 1.750,00 zł miesięcznie (21.000,00 zł rocznie) – w roku 2015, 1.850,00 zł miesięcznie (22.200,00 zł rocznie) – w roku 2016 i 2.000,00 zł miesięcznie (24.000,00 zł rocznie) – w roku 2017 (dowód: informacja z (...) A. J., B. W. w O. k. 614).

Szkodę zaistniałą na skutek wypadku z dnia 27.01.2003 r. E. S. (1) zgłosił w (...) S.A. w W. w lutym 2003 r. W efekcie tego zgłoszenia, w dniu 05.06.2003 r., Towarzystwo to wypłaciło E. S. (1) kwotę 200,00 zł. (dowód: zeznania świadka E. S. 00:07:28-00:47:51 rozprawy z dnia 09.11.2017 r. k. 497v-500v).

W październiku 2003 r. E. S. (1) zawarł z T. M. prowadzącym Biuro (...) w S. umowę zlecenia, na mocy której T. M. zobowiązał się udzielić E. S. (1) pomocy w uzyskaniu odszkodowania od (...) S.A. w W. w związku z wypadkiem drogowym z dnia 27.01.2003 r. za wynagrodzeniem w kwocie 10% wyegzekwowanych od towarzystwa ubezpieczeniowego kwot odszkodowań i innych świadczeń. Również w październiku 2003 r. T. M., prowadzący Biuro (...) w S., w imieniu E. S. (1) wystąpił do (...) S.A. w W. szkodę osobową zaistniałą wskutek wypadku z dnia 27.01.2003 r., żądając zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 140.000,00 zł. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, towarzystwo to wypłaciło mu tytułem zadośćuczynienia: 31.10.2003 r. – kwotę 50.000,00 zł i 22.01.2004 r. – 30.000,00 zł, zaś tytułem odszkodowania: 10.12.2004 r. – kwotę 7.307,20 zł /zwrot kosztów leczenia i rehabilitacji/, 30.06.2005 r. – 1.000,00 zł /zwrot kosztów pobytu w sanatorium w U./, 07.09.2005 r. – 406,56 zł /zwrot kosztów zakupu leków/ (dowód: umowa zlecenia k. 45, pismo pozwanego z dnia 20.03.2015 r. k. 20, pismo pozwanego z dnia 19.01.2004 r. k. 42, wezwanie do zapłaty k. 77-79, zestawienie wypłaconych świadczeń k. 508).

W kolejnych latach E. S. (1) kilkakrotnie występował do (...) S.A. w W. z wezwaniem do zapłaty dodatkowego odszkodowania na tle wypadku z dnia 27.01.2003 r. Na skutek tych wezwań Towarzystwo to wypłaciło na jego rzecz, dodatkowo, następujące kwoty: w dniu 22.02.2012 r. – 64,67 zł /zwrot kosztów leczenia/, w dniu 15.06.2012 r. –

1.516,00 zł /zwrot kosztów leczenia/, w dniu 07.11.2012 r. – 502,20 zł /zwrot kosztów leczenia/, w dniu 19.12.2012 r. – 153,60 zł /zwrot kosztów leczenia/ w dniu 16.05.2014 r. – 78,48 zł /odsetki za opóźnienie/, 13.02.2015 r. – 1.715,74 zł /wyrównanie dochodów za rok 2003/ (dowód: wezwanie do zapłaty k. 63, pismo do Rzecznika Ubezpieczonych z dnia 27.06.2013 r. k. 66-67, pismo Rzecznika Ubezpieczonych z dnia 23.08.2013 r. k. 68, pismo pozwanego z dnia 16.09.2013 r. k. 18-19, wezwanie do zapłaty k. 75-76, pismo powoda z 29.04.2015 r. i z 05.05.2015 r. k. 474-477, pismo powoda z 15.12.2015 r. k. 478-480, zestawienie wypłaconych kwot nie negowane przez stronę pozwaną k. 508, pismo pozwanego z dnia 30.01.2015 r. – w aktach szkodowych).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – zwanej dalej ustawą (...) - Dz.U. z 2011 nr 113, poz. 660 z późn. zm., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

W kontekście powyższej regulacji rozpatrywać należało odpowiedzialność pozwanego w sprawie niniejszej. Żądanie swe powód wywodził bowiem z faktu, iż doznał uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia na skutek szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu mechanicznego kierowanego przez osobę, której pozwany ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC udzielał.

Odpowiedzialność sprawcy kolizji z dnia 27.01.2003 r. za szkodę na osobie powoda na gruncie sprawy niniejszej wątpliwości nie budziła. Okoliczności tej pozwany nie kwestionował bowiem. Znajduje ona przy tym potwierdzenie w wyroku Sądu Rejonowego w Elku z dnia 17 kwietnia 2003 r. w sprawie II. K. 472/03, którego treścią – z mocy art. 11 kpc – Sąd związany był w niniejszym postępowaniu. W tym stanie rzeczy porządkująco jedynie zauważyć należy, iż odpowiedzialność sprawcy kolizji z dnia 27.01.2003 r. znajduje swe źródło w art. 436§2 kc w zw. z art. 436§1 kc i 415 kc.

Bezspornym w sprawie niniejszej było także i to, że sprawca kolizji z dnia 27.01.2003 r. w dacie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia obowiązkowego posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. W takich zaś okolicznościach odpowiedzialność za szkodę zgłoszoną przez powoda przypisać można też pozwanemu (art. 35 ustawy (...)). Odpowiedzialności tej zresztą – co do zasady – pozwany nie kwestionował.

Treść żądania zgłoszonego przez powoda wskazywała, iż w związku z kolizją z dnia 27.01.2003 r. przypisuje on pozwanemu odpowiedzialność w zakresie roszczeń o zadośćuczynienie i odszkodowanie. Rzeczą Sądu stało się rozstrzygnięcie czy żądanie powoda zasługuje na uwzględnienie, a jeżeli tak – to w jakiej części. W pierwszej kolejności rozważyć jednak należało zarzut przedawnienia roszczeń zgłoszony przez pozwanego. Gdyby okazał się on bowiem trafny, żądanie pozwu podlegałoby oddaleniu (art. 117§2 kc).

Zgodnie z treścią art. 442 § 2 k.c. obowiązującym w dacie wypadku doznanego przez powoda, jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat pięciu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Wedle tego przepisu roszczenie powoda uległoby przedawnieniu w dniu 27.01.2013 r., a zatem przed zainicjowaniem przez niego postępowania sądowego w sprawie niniejszej (pозew złożono dnia 29.02.2016 r. – vide: k. 1). Zwrócić jednak należy uwagę, że zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. z 2007 r., Nr 80, poz. 538), do roszczeń, o których mowa w art. 1 (w tym o zadośćuczynienie i odszkodowanie z czynu niedozwolonego), powstałych przed dniem wejścia w życie tejże ustawy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy art. 442¹ Kodeksu cywilnego. Przywołany przepis wszedł w życie w dniu 10 sierpnia 2007 r. W dacie tej roszczenie powoda nie było zatem jeszcze przedawnione. Stąd też do roszczeń dochodzonych przez niego niniejszym pozwem zastosowanie mają nowe

przepisy, stosownie do których, jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (art. 442¹ § 2 kc). Niewątpliwym jest przy tym, że szkoda po stronie powoda powstała na skutek okoliczności w powyższym przepisie wskazanych. Stąd też roszczenie jego z omawianego tytułu przedawnia się z upływem 20 lat (tj. z dniem 27.01.2023 r.).

Uwzględniając powyższe stwierdzić należało, że zarzut przedawnienia podniesiony przez stronę pozwaną był bezzasadny. W tym więc stanie rzeczy przystąpić należało do merytorycznej oceny żądań pozwu.

Zadośćuczynienie o jakim mowa w art. 445 kc ma przede wszystkim na celu naprawienie krzywd wyrządzonych deliktem oraz złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych - zarówno tych już doznanych, jak też tych mogących wystąpić w przyszłości. Przy czym nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu mogą usprawiedliwiać przyznanie zadośćuczynienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie V CKN 909/00, LEX 56027). Natomiast wysokość zadośćuczynienia, z uwagi na jego kompensacyjny charakter, powinna być adekwatna do doznanej krzywdy oraz uwzględniać wszystkie zachodzące okoliczności takie jak nasilenie cierpień - zarówno fizycznych jak i psychicznych, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa czy trwałe następstwa zdarzenia. Rozmiar zadośćuczynienia musi przy tym przedstawiać dla pokrzywdzonego ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie określenie wysokości zadośćuczynienia powinno się opierać na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach, przy uwzględnieniu jednak indywidualnej sytuacji stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2002 r. w sprawie IV CKN 1266/00, LEX nr 80272).

Z opinii biegłych sądowych R. Z. sporządzonych na potrzeby niniejszego postępowania (które to opinie ocenił Sąd jako w pełni wiarygodne, gdyż są wnikliwie i sporządzone przez specjalistów odznaczających się wysokim poziomem fachowości) wynika jednoznacznie, iż w związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. powód doznał bardzo poważnych obrażeń ciała, zagrażających jego życiu i skutkujących trwałym uszczerbkiem na jego zdrowiu. Stan zdrowia powoda po ww. wypadku szczegółowo opisany został w części ustaleniewej uzasadnienia stąd zbędnym jest powtórne jego opisywanie. Należy jedynie przypomnieć, że uszkodzenia ciała powoda zlokalizowane były w miejscach znacząco utrudniających normalne funkcjonowanie w życiu codziennym (mózg, twarz, oczy, kończyna prawa dolna i górna, narząd słuchu). . Leczenie obrażeń powoda było przy tym po pierwsze długotrwałe, po drugie - uciążliwe (wielokrotne hospitalizacje, szpitalne leczenie ambulatoryjne w różnych poradniach, wieloletnia rehabilitacja, krępujące uzależnienie od osób trzecich w czynnościach dnia codziennego), a nadto powikłane (odłężyny pięty prawej, ubytek słuchu, polip zasłaniającą błonę bębenkową w uchu, niedomykanie powieki). Zaznaczenia wymaga też, że leczenie to nie przywróciło zdrowia powoda do stanu sprzed wypadku. Co więcej - na tle aktualnej wiedzy medycznej i dostępnych metod leczenia nie ma szans na to, by zdrowie powoda do stanu sprzed wypadku w ogóle powróciło (powtórzenia wymaga w tym miejscu, że badanie rezonansu magnetycznego mózgu powoda wykazało znaczne powiększenie rozmiarów układu komorowego, co może rodzić konieczność leczenia operacyjnego - implantacji systemu drenażowego).

Zważyć też trzeba, że doznane przez powoda urazy skutkowały cierpieniami fizycznymi, które utrzymywały się przez okres kilku miesięcy. Hospitalizacja w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala (...) w E. wiązała się też dla powoda z dużymi niedogodnościami wynikających z obecności rurki intubacyjnej (a następnie tracheotomijnej), cewnika moczowego, wkłucia centralnego do żyły podobojczykowej, wkłucia do żyły promieniowej, sondy dożołądkowej. Podkreślić również godzi się, iż wskutek wypadku powód obarczony został trwałym defektem w postaci niedomykania się powieki, co po pierwsze na pewno jest uciążliwe (wobec niemożności domknięcia oka, wysusza się ono, robi się zaczerwienione i wdaje się w nie stan zapalny), a po drugie - z pewnością stanowi dla powoda źródło znacznego dyskomfortu i stale przypomina mu o wypadku.

Poza sferą typowo „uszkodzeniową”, pokazującą wymierne, bo zewnętrzne skutki wypadku, powód doznał też w związku z wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. szkód w sferze psychicznej. Sfery tej nie można, zdaniem Sądu, ani pominąć ani bagatelizować oceniając zasadność roszczenia o zadośćuczynienie. Zdrowie psychiczne człowieka stanowi bowiem podstawę prawidłowego jego funkcjonowania w rodzinie, życiu zawodowym czy ogólnie rzecz biorąc - życiu

społecznym. Wszelkie jego zachwiania rodzą zatem dla człowieka ujemne konsekwencje nie tylko medyczne, ale też we wszystkich innych przejawach jego dotychczasowej aktywności życiowej.

W kontekście powyższych uwag podkreślić trzeba, że w dacie wypadku powód był osobą w sile wieku (42 lata), w pełni sprawną, uprawiającą sport (nurkowanie, jazda na rowerze), aktywną zawodowo, dźwigającą na swoich barkach ciężar utrzymania całej rodziny – w tym czworga małoletnich dzieci. Wskutek obrażeń doznanych w wypadku z dnia 27.01.2003 r. perturbacji doznało tak życie osobiste jak i zawodowe powoda. Wynika to jednoznacznie z zeznań świadka E. S. (2) (które ocenił Sąd jako wiarygodne albowiem pochodziły od osoby powodowi bliskiej /żony/, która – z tej racji – zdolna była przedstawić Sądowi miarodajne spostrzeżenia w omawianym zakresie) oraz opinii biegłej sądowej z zakresu psychologii K. P..

I tak, powód z osoby w pełni sprawnej fizycznie, nagle stał się osobą wymagającą opieki innych osób. Dalej, powód z osoby pełniącej rolę tzw. głowy rodziny, nagle stał się osobą pełniącą rolę niejako „podrzedną”, oddając w tym zakresie pole swej żonie. Wreszcie, powód z osoby trudniącej się intratnym zajęciem (spawacza) i mającej wysokie kwalifikacje branżowe (spawacz, ślusarz, maszynista maszyn ciężkich i budowlanych) stał się osobą zdyskwalifikowaną w dotychczasowej profesji, zmuszoną (z biegiem czasu) do podjęcia zatrudnienia poniżej swoich kwalifikacji. No i w końcu, powód z osoby w pełni sprawnej intelektualnie i psychicznie stał się osobą ze znacznymi deficytami w tym zakresie, co przełożyło się tak na odbiór jego osoby przez otoczenie (negatywny) jak i na nastawienie powoda do tego otoczenia (podwyższony poziom lęku, tendencja do reakcji depresyjnych, impulsywność, nadwrażliwość). Można zatem rzec, że wypadek z dnia 27.01.2003 r. spowodował degradację powoda – tak zawodową jak i społeczną. Powyższe potwierdzają opinie biegłej sądowej z zakresu psychologii K. P., które ocenił Sąd jako pełnowartościowy dowód w sprawie. Opinie to były bowiem logiczne, spójne i czytelne. Owszem, zastrzeżenia do opinii zasadniczej biegłej K. P. złożyła strona pozwana, ale do zastrzeżeń tych biegła wyczerpująco ustosunkowała się w opinii ustnej uzupełniającej, wykazując ich bezzasadność.

Uwzględniając wszystkie powyższe okoliczności roszczenie powoda z tytułu zadośćuczynienia ocenił Sąd jako usprawiedliwione tak co do zasady jak i co do wysokości. Nie można bowiem zgodzić się z pozwanym, by wypłacenie powodowi kwoty 80.000,00 zł przed niniejszym procesem zrekompensowało mu krzywdę, jakiej doznał w wyniku wypadku z dnia 27.01.2003 r. Krzywda ta jest bowiem w przypadku powoda wyjątkowo duża jako że uszczerbek na zdrowiu, jakiego powód doznał w wyniku przedmiotowego wypadku wpłynął negatywnie na wszystkie praktycznie aspekty jego życia. W przekonaniu Sądu uznanie dotychczas wypłaconej powodowi tytułem zadośćuczynienia kwoty (80.000,00 zł) za wystarczające dla zrekompensowania jego cierpienia prowadziłoby do niepożądanego społecznie deprecjacji tak ważnego dobra jak psychiczne czy fizyczne zdrowie człowieka. W świetle powyższego orzeczono jak w pkt I wyroku. Na marginesie zauważyć przy tym godzi się, że zasądzona w pkt I wyroku tytułem zadośćuczynienia kwota (60.000,00 zł) w połączeniu z kwotami już wypłaconymi na rzecz powoda przez pozwanego z powyższego tytułu (80.000,00 zł) odpowiada kwocie pierwotnie (tj. już w październiku 2003 r.) żądanej przez powoda od pozwanego za pośrednictwem T. M. prowadzącego Biuro (...) w S.. Kwota ta nie dotyczy zatem żadnej nowej krzywdy doznanej przez powoda, lecz tej samej, której rekompensaty powód domagał się od pozwanego od początku.

Słów kilka poczynić należy w tym miejscu odnośnie odsetek, co do których pozwany wnosil, by nie zasądzać ich sprzed daty wyrokowania w sprawie. Otóż umknęło uwadze pozwanego, że żądanie odsetkowe w sprawie niniejszej było wyłączone spod orzekania. Owszem, początkowo (w pozwie) powód żądanie takie zgłosił, ale pozew w tym zakresie został prawomocnie zwrócony, przy czym podkreślenia wymaga, że odpis zarządzenia w tym przedmiocie doręczono także pozwanemu (vide: zarządzenie o zwrocie pozwu z dnia 04.05.2017 r. k. 103-105, zwrotne potwierdzenie odbioru odpisu zarządzenia o zwrocie pozwu przez pozwanego k. 107-108). Na kanwie powyższego zauważenia wymaga też, iż w próżnię trafiała argumentacja pozwanego tycząca się bezskutecznego rozszerzenia pozwu przez powoda (vide: pismo pozwanego k. 595-597). Pominął bowiem pozwany to, że powód wcale nie zmodyfikował swego żądania na rozprawie w dniu 21.09.2017 r., lecz na wstępnym etapie postępowania, w piśmie procesowym złożonym na skutek wezwania Sądu z dnia 24.05.2016 r. (k. 54-55 i 57-60). Jasno wynika to nie tylko z tego pisma procesowego, ale też z przywołanego powyżej zarządzenia o zwrocie pozwu. Podkreślenia wymaga zaś, że odpis przedmiotowego pisma

(podobnie jak odpis samego pozwu), został doręczony stronie pozwanej wraz zawiadomieniem o pierwszym terminie rozprawy (vide: zarządzenie k. 128, zwrotne potwierdzenie odbioru korespondencji przez pozwanego k. 142).

Natomiast co do roszczeń odszkodowawczych zgłoszonych w pozwie, to – w realiach sprawy niniejszej ocenić należało je w świetle art. 444§2 kc – jako częściowo usprawiedliwione.

Przypomnieć należy, że powód domagał się w sprawie niniejszej wyrównania dochodów utraconych w latach 2004-2005 oraz od 01.08.2007 r. do 30.04.2017 r. Jako punkty odniesienia w przypadku tego żądania przyjąć, zdaniem Sądu, należało dochody rzeczywiście przez powoda uzyskane we wspomnianym okresie z dochodami, które mógłby uzyskać, gdyby nie doznał wypadku. Przy czym jeśli chodzi o ten drugi wskaźnik, to – w przekonaniu Sądu – posiłkować należało się wysokością wynagrodzeń osiągniętych w firmie i na stanowisku analogicznym do zajmowanego przez powoda bezpośrednio przed wypadkiem z dnia 27.01.2003 r. (tj. w (...) A. J., B. W. w O.). Wprawdzie powódka forsowała pogląd, że właściwym punktem odniesienia byłyby tu zarobki spawaczy osiągnięte w Anglii, ale – zdaniem Sądu – nie jest to pogląd zasługujący na podzielenie. W sprawie niniejszej nie wykazano bowiem, iż gdyby powód nie doznał wypadku w dniu 27.01.2003 r., to wyjechałby pracować do Anglii na stanowisku spawacza, a nie w dalszym ciągu pracowałby w Polsce, w dotychczasowej firmie (zwłaszcza, że – jak wynika z informacji sygnowanej przez byłego pracodawcę powoda – umowa o pracę rozwiązana została z nim li tylko z powodu nieobecności w pracy wywołanej powypadkowym zwolnieniem lekarskim). Przechodząc już zatem do kwestii rozrachunkowych stwierdzić należało, że po stronie powoda wystąpił ubytek w dochodach jedynie za rok 2005 – w kwocie 3.303,50 zł. W roku tym powód uzyskał bowiem dochód w kwocie 6.884,50 zł, a gdyby pracował jako spawacz w (...) A. J., B. W. w O. – uzyskałby dochód w kwocie 10.188,00 zł (10.188,00 zł – 6.884,50 zł = 3.303,50 zł). W pozostałych latach objętych żądaniem pozwu (2004 oraz od 01.08.2007 r. do 30.04.2017 r.) wynagrodzenia faktycznie osiągnięte przez powoda były natomiast wyższe aniżeli te, które uzyskałby on pracując jako spawacz w (...) A. J., B. W. w O.. Stąd też żądanie pozwu w omawianym zakresie zasługiwało na uwzględnienie jedynie do kwoty 3.303,50 zł.

Na częściowe uwzględnienie zasługiwało też żądanie powoda dotyczące się zwiększonych potrzeb powoda. Jak wynikało bowiem z opinii uzupełniającej biegłego R. Z., załączone przez powoda recepty na leki dermatologiczne i laryngologiczne pozostawały w związku przyczynowym z obrażeniami doznanymi przez powoda w wypadku z dnia 27.01.2003 r. Mowa tu o receptach jak na k. 446, 166-169, 175 i 185 akt sprawy na łączną kwotę 87,64 zł. W pozostałym zakresie żądanie pozwu z omawianego tytułu nie zostało w żaden sposób udowodnione.

Na bazie opinii uzupełniającej biegłego R. Z. jako nieusprawiedliwione ocenić należało także żądanie zwrotu kosztów zakupu urządzenia do magnestymulacji w kwocie 9.900,00 zł. Biegły jednoznacznie wskazał bowiem, że urządzenie to – z punktu widzenia rehabilitacji powoda – niezbędne nie było. Jeśli zaś idzie o zwrot kosztów opieki na powodem za okres od 27.01.2003 r. do 31.12.2010 r. w łącznej kwocie 22.360,00 zł (2.824,42 zł rocznie), to ta część żądania pozwu nie została udowodniona co do wysokości. Owszem, na bazie opinii biegłych sądowych R. Z. i K. P. można przyjąć, że powód po wypadku potrzebował pomocy osób trzecich w czynnościach życia codziennego, ale stawka opieki takiej osoby nie została przez stronę powodową w niniejszym postępowaniu w żaden sposób wykazana. Podobnie rzecz się miała w przypadku żądania zwrotu kosztów opieki nad małoletnim dzieckiem powoda (na kwotę 564,00 zł) i żądania zwrotu kosztów pomocy prawnej przedprocesowej (na kwotę 8.500,00 zł).

Mając wszystko powyższe na uwadze, powództwo uwzględniono do łącznej kwoty 63.391,14 zł, w tym 60.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia i 3.391,14 zł (3.305,50 zł + 87,64 zł) tytułem odszkodowania. Odzwierciedleniem powyższego jest pkt I wyroku. W pozostałym zakresie zaś, powództwo – jako nieudowodnione – podlegało oddaleniu (vide: pkt II wyroku).

O kosztach procesu (pkt III wyroku) orzeczono na podstawie art.102 kpc. Wprawdzie w realiach sprawy niniejszej powoda uznać należało za przegrywającego proces (utrzymał się ze swym żądaniem jedynie w ok. 15%), ale – zważywszy na charakter niniejszego postępowania (dochodzenie roszczeń z tytułu szkody na osobie) oraz rozległość skutków wypadku z dnia 27.01.2003 r. (de facto degradacja społeczna i zawodowa powoda), a także i to, że w przypadku żądania zapłaty zadośćuczynienia tak naprawdę jego rozmiar zależy od uznania Sądu, za zasadnym

uznał Sąd sięgnięcie do zasad słuszności i w efekcie odstąpiono od obciążania powoda kosztami procesu należnymi stronie pozwanej.

O brakujących kosztach sądowych w odniesieniu do pozwanego (pkt IV wyroku) rozstrzygnięto natomiast w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 300) w zw. z art. 100 kpc, uwzględniając okoliczność, iż pozwany uległ powodowi jedynie w ok. 15%. Jako że łączna suma brakujących kosztów sądowych w sprawie niniejszej ukształtowała się na poziomie 18.285,53 zł (16.039,00 zł – część – wynagrodzenia biegłych skredytowane tymczasowo z budżetu), obowiązek płatniczy pozwanego względem Skarbu Państwa z powyższego tytułu zamyka się kwotą 2.472,83 zł. Natomiast powoda brakującymi kosztami sądowymi nie obciążano na podstawie art. 102 kpc w zw. z art. 113 ust. 1 cyt. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, przy czym w pełni aktualne są tu uwagi poczynione przy uzasadnianiu rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu (vide: pkt V wyroku).

SSO Aneta Ineza Sztukowska